

FARSKÝ LIST

24. február - 2. marec 2025, číslo 587

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Ako súvisia skutky so spásou?

Faktom je, že žiadne množstvo dobrých skutkov nám nemôže spásu zaistiť ani zaslúžiť, ako hovorí Písmo, že "spasení ste milosťou skrze vieru; a to nie je z vás, je to Boží dar: nie zo skutkov, aby sa nik nevystatoval" (Ef 2, 8-9). "Cena za vykúpenie života je príliš vysoká; nikdy nebude stačiť, aby človek žil naveky a zánik neuzrel" (Ž 49, 9-10), veď akou cenou, akými zásluhami by mohol človeka Bohu (ktorý nič nepotrebuje) zaplatiť za nekonečný dar zbožštenia? A nie je to ani nijako potrebné, pretože táto spása je takto nezaslúžene a zadarmo daná úplne všetkým a úplne každému. Tak vraví sám Kristus: "Kto je smädný, nech príde, a kto chce, nech si naberie zadarmo vody života!" (Zjv 22, 17). Stačí smädiť, stačí prísť a piť, žiadna iná podmienka nie je, ako Ježiš hovorí aj v podobenstve o nebeskej hostine, kde "sluhovia vyšli na cesty a zhromaždili všetkých, ktorých našli, zlých aj dobrých; a svadobná sieň sa naplnila hosťami" (Mt 22, 10). Faktom je, že ani žiadne množstvo zlých skutkov a hriechov a nedokonalostí a zlyhaní nás nemôže o tento dar spásy nijako pripraviť, pretože "v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy" (2 Kor 5, 19) a "chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu" (1 Tim 2, 4). "Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici. Lebo ak sme boli zmierení s Bohom smrťou jeho Syna vtedy, keď sme boli nepriateľmi, tým skôr už ako zmierení budeme spasení jeho životom." (Rim 5, 8.10). "Veď všetci zhrešili a chýba im Božia sláva; ale sú ospravedlnení zadarmo jeho milosťou, vykúpením v Kristovi Ježišovi" (Rim 3, 23-24). Sám Ježiš dosvedčuje, že "lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov." (Mk 2, 17) a "v

nebi [je] väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú" (Lk 15, 7). Jediné, čo je z našej strany nevyhnutné, je spasiť sa. „Prísť a piť.“ Prijať túto spásu, čiže stať sa synmi Otca, bohmi v Bohu. Prijatť Večný Boží Život a začať ho žiť v podmienkach tohto sveta tak, ako ho Ježiš žil v rovnakých podmienkach tohto sveta - aby sme ho žili aj v Sláve a podmienkach Neba tak, ako ho žije Kristus v Sláve Otca a podmienkach Neba a dosvedčuje, že "toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojím Otcom na jeho tróne" (Zjv 3, 21). Je samozrejmé, že toto vnútorné prijatie spásy sa navonok prejaví skutkami. Nie je predsa možné byť ako Boh a žiť Boží Život a pritom nekonať to, čo Boh, Božie skutky! Ak nekonáme to, čo Boh, potom ešte nie sme ako On a ani nežijeme ako On. Potom sme spásu ešte neprijali. A pretože nie slová, ale skutky sú absolútnym a konečným dôkazom toho, že už sme spásu prijali ("nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou" (1 Jn 3, 18)) a že aspoň nateraz ju máme a žijeme (lebo len ten, "kto vytrvá do konca, bude spasený" (Mt 10, 22) už navždy v Sláve Otca), tak aj "ako Otca vzývame toho, ktorý súdi bez nadržania osobám, každého podľa jeho skutkov" (porov. 1 Pt 1, 17). Dôležité je ale uvedomiť si, že tieto skutky sú len vonkajším prejavom toho, čím vnútri sme: bohovia v Bohu, žijúci Boží život, čiže spasení ľudia. V konečnom dôsledku nezáleží, ako sa táto nová identita a nový život navonok prejaví, či v takej bohatosti, ako u Apoštola Pavla, alebo v iba pár slovách kajúceho zločinca, priklincovaného vedľa Krista na kríži. Jeden i druhý urobili všetko, čo im ich situácia dovolila a umožnila. A hoci

navonok je nemožné porovnávať pár slov zločinca na kríži s ohromným dielom Apoštola, v skutočnosti obaja navonok vyjadrili jeden a ten istý postoj synov a dcér Boha, spasených ľudí a v tomto si boli úplne rovní. No a o tom to je.

Nezáleží na minulosti, ale na tom, kým tu a teraz si, ako hovorí Ježiš vo výroku, ktorý sa nám zachoval v spisoch sv. Justína Mučeníka: "V čom ťa zastihnem, v tom ťa budem súdiť." Záleží na tom, kto si, aký si, čo žiješ, čo si si vyvolil, "akí boli kedysi, to ma nezaujíma; Boh nenadŕža nijakému človekovi" (Gal 2, 6), hovorí na margo minulosti Pavol. A ak tým si, potom tým naozaj si.

Potom už nie nejako podivne "praktizuješ kresťanstvo", ale synom, dcérou Boha si, na 100%, vždy, všade a vo všetkom - pretože tým prosto si! Potom svoj nový Život syna, dcéry Boha skutočne žiješ, na 100%, 24 hodín denne, sedem dní v týždni, vo dne v noci - pretože to prosto je tvoj život, čo iné by si mal žiť, ak nie toto? Ako vraví aj Písmo, že "či teda jete, či pijete, či čokoľvek iné robíte, všetko robte na Božiu slávu" (1 Kor 10, 31) "a všetko, čokoľvek hovoríte alebo konáte, všetko robte v mene Pána Ježiša a skrze neho vzdávajte vďaky Bohu Otcovi" (Kol 3, 17). "Keď niekto hovorí, tak len ako Božie slovo; keď niekto slúži, tak len z moci, ktorú uštedruje Boh, aby bol vo všetkom oslávený Boh skrze Ježiša Krista. Jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen." (1 Pt 4, 11). A teda aj všade a vo všetkom budeš automaticky hľadať Božie záujmy a túžiť po tom, po čom túži Boh a pracovať na tom, na čom pracuje Kristus, pretože to jednoducho už sú tvoje záujmy, tvoje túžby, tvoja práca, poslanie a zodpovednosť, pretože už naozaj a skutočne dieťa Boha si a Boží Život v Bohu skutočne aj žiješ. Ak si ako lotor priklinčovaný na kríži a nemáš už nič, len ústa, budeš aspoň mocne kričať a svedčiť o Bohu a jeho kráľovstve. A ak máš možnosti a priestor ako Apoštol, dáš sa do služby Kráľovstva rovnako mnohokrátym a širokým spôsobom, ako on. Ale vždy to bude

úplne a naplno a všetkým, lebo ešte raz: tým si, toto žiješ. Nie "venuješ sa tomu", nie "praktizuješ" čosi, ale tým si! To žiješ! Tým žiješ! A preto aj konáš, koľko len vládzeš a dokážeš, s radosťou a s pasiou - lebo veď čomu inému by si sa ako syn, dcéra Boha mal venovať, čo iné by si už len mal žiť, ak nie toto? A práve tento postoj, táto identita, ktorú sme prijali a stali sa tým, život, ktorý sme prijali a žijeme ho, sú prijatím spásy. Týmto sa stávame skutočne spasenými ľuďmi. Toto je viera, ktorá má skutky a nie mŕtvu viera bez skutkov (porov. Jak 2, 17-26). A skutky sú jej vonkajším potvrdením a dôkazom - aj pre nás, aby sme náhodou neoklamali seba, že sme veriaci kresťania a deti Boha, zatiaľ čo skutky nemilosrdne svedčia proti nám, lebo sú to stále skutky pozemského svetského človeka! Lebo Kristus "skoncoval s hriechom, aby [ste] zostávajúci čas v tele nežil ľudským žiadostivostiam, ale Božej vôli." (1 Pt 4, 1-2).

Tajomstvo dokonalej vôle

Dokonalá vôľa, to je opustenie všetkého, čo jej odporuje. Dokonca ani nie zrieknutie sa, lebo toto slovo v sebe nesie nádyh smútku a zapretia sa. Opustenie. Pritom veci, ktoré takto opúšťame, sú v prvom rade beznádej... a možno i nádej v tom zmysle, keď veci nerobíme kvôli nejakým výsledkom v budúcnosti, ale kvôli veci samej. Výsledky sú príjemný bonus, ale nie dôvod a motív. Spolu s tým opúšťame nechúť, lenivosť, pokušenie konať niečo iné či dokonca nekonať nič - pretože všetko toto je už opustené. Dá sa takto opustiť lenivosť? Nechúť? Myslím, že hej. Takýto človek zotráva vo veľkom a hlbokom pokoji, v ktorom koná, čo je správne - jedno, akú podobu toto "správne" na seba práve vezme. Koná to s ľahkosťou, pretože toto je to, čo si vybral, iné nechce, opustil to - a teda už nemá vo svojom konaní čo prekonávať. A toto je dokonalá vôľa: keď už nič neodporuje, keď niet čo prekonávať. Takáto dokonalá vôľa sa prejavuje

prúdením, keď bez rušenia sme naplno v tom, čo práve robíme a samo toto konanie nás naplňa. A tak paradoxne človek, ktorý takto v Kristovi všetkému zomrel, je konečne naplno živý! "Prešiel zo smrti do života" (Jn 5, 24). "Ste mŕtvi hriechu a žijete Bohu v Kristovi Ježišovi. Nech teda nevládne hriech vo vašom smrteľnom tele, žeby ste sa poddávali jeho žiadostiam" (Rim 6, 11-12). Tu a teraz a v tom, čo je správne a treba urobiť, je Boh. Preto opúšťam všetko minulé aj budúce aj inakšie, aby som naplno bol tu, kde je môj Boh, môj Otec, kde je Nebo a Kráľovstvo, kde je blaženosť. Veď možno všetka bolesť a utrpenie a sama podstata hriechu je v túžbe byť inde a inak - a teda aj bez Boha, lebo ten je tu a teraz! Vlastne takto naozaj umierame sebe, svojmu Egu, jeho žiadostiam i strachom. Čiže hriechu. Potom ostáva už len číra vôľa. Rozum a vôľa. Samo bytie. Sám človek. "Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu" (Rim 6, 7). A kto by po niečom túžil, keď tu a teraz našiel Nebo? A kto by sa čoho bál, keď tu a teraz je v Bohu, svojom Otcovi, Doma? A tak, sme ako Ježiš, "prvorodený medzi mnohými bratmi" (Rim 8, 29): "Bol som mŕtvy, a hľa, žijem na veku" (Zjv 1, 18)! Mŕtvi žijú, mŕtvi nachádzajú skutočnú silu, mŕtvi vládnu dokonalou vôľou!

Boh nás trénuje, my trénujeme. Boh vytvára situácie, my ich riešime. Všetko v dokonalom súzvuku a zladenosti. On nevytvorí nič, čo by nebolo pre nás to pravé. A my zase s dôverou sa nechávame trénovať a vieme, že nič nie je náhodne a všetko má svoj presný význam a všetko je úlohou, ktorá je tu na to, aby bola vyriešená, cvikom, s ktorého pomocou máme vyrásť. A toto je dokonalý pokoj a dokonalá vôľa, keď sa nebúrime, keď ako nejaké rozmazané decká nechceme, aby boli veci iné alebo inak, keď nemusíme v ničom prekonávať odpor voči tomu, čo je, ani nás neznechucuje pýcha, že nie sme iní, než sme. Miesto toho prosto prijímame

úlohu a podmienky pre nás vytvorené a rovnako prosto, bez odporu, bez premáhania sa, konáme. Plne sa sústreďujeme na ten jeden cvik, úlohu, ktorá práve je s ostatné nechávame na Trénera. Je v tom ladný súlad a súzvuk s Bohom, just, ako keď dvaja tancujú na ľade alebo predvádzajú číslo na lanách, on ju vyhodí, ona urobí figúru či premet, aby ju on zase zachytil a už spolu mierili k ďalšiemu spoločnému kúsku.

A, samozrejme, chápeme to podstatné, že tento svet je telocvičňa a tento život je tréning. Nie sú to obývačka a odpočinok. Nie sme tu doma, len prechádzame. Nežijeme tu, len trénujeme. Veci okolo nás sú na to, aby sme ich použili, spotrebovali ich na tento tréning, nie si ich odkladali či za nimi smútili, keď ich zmysel pominie a už ich viac netreba.

Znakom a súčasne podmienkou tohto pokoja dokonalej vôle je aj to, že sme naplno prítomní, tu a teraz, čiže bdieme, ako by povedalo Písmo. Vieme totiž, minulosť už je za nami, budúcnosť bude presne taká, aká má byť, a je to prítomnosť, v ktorej práve teraz prebieha náš tréning a na ktorej jedinej záleží.

Takto tvoríme spoločenstvo aj Božie deti medzi sebou. Oni sú úlohou, cvikom, nástrojom a partnermi pre mňa, ja som rovnako úlohou, cvikom, nástrojom a partnerom pre nich, pod taktovkou spoločného, jedného Trénera, ktorý nás takto k sebe vybral. Toto úplne ponorenie sa do prítomnosti je dôležité. Nielen čo sa času, miesta, ľudí a úlohy, cviku týka, ale aj čo sa mysle týka - jednoducho konáme, sústredení na to a celí prítomní v tom, čo sa práve deje a čo práve riešime a konáme bez toho, aby sme seba či kohokoľvek či čokoľvek pri tom súdili. Súd patrí Bohu ako Trénerovi. Na ňom je aby nás (aj ostatných) posúdil a potom pre nás pripravil ďalšiu úlohu. To len pýcha chce stále vedieť, akí sme a ako vyzeráme a porovnáva nás s inými. Bez nej jednoducho konáme, "dokonalí a celkom zaujatí Božou vôľou" (Kol 4, 12) a je na Bohu, aby

posúdil, ako sme v tejto úlohe uspeli a podľa toho pripravil ďalšiu. Niet teda byť pre čo ustarostený, niet čo a prečo súdiť, ani seba, ani iných, niet nič, čomu by sme sa mali vzpierať, odporovať niečomu, chcieť niečo inak, lebo všetko je pripravené presne pre nás a na nás je, aby sme to použili, využili, prešli tým, vyriešili, vyrástli pri tom a potom sa posunuli zase ďalej. A my sme súčasne presne týmto pre druhých. O tom, aj o tom je komunita, kde jeden pre druhého sme dar často preto, že sme jeden pre druhého rébus a nástroj. A odlišnosti, ktoré nás už nerozdeľujú, ale tu obohacujú, tam zase slúžia práve ako nástroje nášho spoločného tréningu a rastu. Takže, prijať prítomnosť. To je vstup. To je brána. To je vlastne viera, jej podstatná časť. Máme nádej na budúcu slávu, a preto vierou

prijímame prítomnosť, prítomnú situáciu a podmienky, ktoré sú tu na to, aby nás na ňu pripravili. A s láskou - pasiou, vášňou, zanietením,... - začíname tu a teraz a na tomto trénovať. Najprv námaha tréningu tu a teraz, potom ovocie a sláva a víťazný veniec v Dome Otca. Ako hovorí Pavol: "Sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení" (Rim 8, 17) - pretože tou istou cestou prešiel ako človek aj Syn, "veď" sa patrilo, aby ten, pre ktorého je všetko a skrze ktorého je všetko, ktorý privedol mnoho synov do slávy, zdokonalil pôvodcu ich spásy utrpením" (Hebr 2, 10), "lebo ktorých predpoznal, tých aj predurčil, že sa stanú podobnými obrazu jeho Syna, aby on bol prvorođený medzi mnohými bratmi" (Rim 8, 29).

	Čičava	Komárany	Memík
Po 24.2.	<i>Prvé a druhé nájdenie hľavy proroka, predchodcu a křtiteľa Jána</i>		
		17.30 +Viera, Ján (r.Medešiová)	
Ut 25.2.	<i>Svätý otec Taras, konštantínopolský arcibiskup</i>		
	8.00 *ZBP Miloš, Bernard, Magda (r.Paľová)		17.30 +Pavol (r.Mandulačková) +panychýda
St 26.2.	<i>Svätý Porfýrios, gazský biskup</i>		<i>Aliturgický deň Zdržanlivosť od mäsa</i>
Št 27.2.	<i>Prepodobný otec a vyznávač Prokop Dekapolita</i>		
	17.30 +Ludmila, Bartolomej (r.Peštová)		
Pi 28.2.	<i>Prepodobný otec a vyznávač Bazil</i>		<i>Aliturgický deň Zdržanlivosť od mäsa</i>
So 1.3.	<i>Syropôstna sobota – pamiatka všetkých prepodobných a bohonositelných otcov, ktorí sa preslávili pôstmi, prepodobná mučenica Eudokia</i>		
	8.00 *ZBP Terézia Zlata (r.Šmichová)		
Ne 2.3.	<i>Syropôstna nedeľa – O vyhnaní Adama z raja</i> <i>Hieromučeník Teodot, kerynejský biskup</i>		
	9.15 *ZBP Dušan (r.Vileníková)	11.00	7.30 za farnosť

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete; za uzdravenie svätého otca Františka